

Biografia patrona

Andrzej Frycz Modrzewski, Andrzej Fricius Modrevius (ok. 1503-1572), najwybitniejszy pisarz polityczny epoki staropolskiej, wyraziciel idei odrodzenia, reformator społeczny, teolog. Potomek niezamożnej rodziny szlacheckiej, dziedziczny wójt gminy Wolbórz. Studia w Akademii Krakowskiej.

Przyjął niższe święcenia kapłańskie i pracował w kancelarii prymasa J. Łaskiego a potem biskupa poznańskiego J. Latańskiego (1523-1529). Następnie w służbie bratanka arcybiskupa - prymasa, humanisty J. Łaskiego. Przez dłuższy czas mieszkał w Niemczech. W Wittenberdze zetknął się z M. Lutrem i jego kręgiem. Jego protektor Łaski zakupił po śmierci Erazma z Rotterdamu (1536) bibliotekę filozofa, polecając przewiezienie jej do Polski Fryczowi Modrzewskiemu

1541 w Krakowie, zaprzyjaźnił się z grupą humanistów - protestantów. 1547 sekretarz i dyplomata Zygmunta Augusta. 1553 osiadł w dziedzicznym Wolborzu, ale popadłszy w konflikt z władzami kościelnymi szukał opieki na dworze hetmana J. Tarnowskiego. Wziął go w obronę król, zaopatrując w list żelazny. **Twórczość:**

W ostatnich latach życia atakowany jako heretyk, zbliżył się do myśli kalwińskiej, zwłaszcza ariańskiej oraz do kręgów reformacyjnych. 1543 napisał po łacinie traktat *Lascius*, czyli o karze za mężobójstwo, który wraz z trzema następnymi, dotyczącymi tego samego problemu, wydał w latach 1545-1546.

W *Mowie Perypatetyka Prawdomówcy* (1545) wystąpił przeciwko zakazowi posiadania ziemi przez mieszczan. Naraził się Kościołowi publikując 1546 mowę, argumentującą za wysłaniem na sobór trydencki delegacji świeckiej obok duchownej.

Swe najważniejsze dzieło *O poprawie Rzeczypospolitej* (wydanie częściowe po łacinie w Krakowie 1551, całość w Bazylei 1554, częściowy przekład polski z łaciny 1577) poświęcił programowi przebudowy państwa w kierunku równości wszystkich obywateli wobec prawa, monarchii scentralizowanej, laicyzacji wychowania i oświaty itp. W pośmiertnie wydanej rozprawie *Silvae quator* (1590) ostro skrytykował niedemokratyczne stosunki w Kościele, domagając się także równouprawnienia różnych wyznań i dając wyraz irenizmowi (zasada Erazma z Rotterdamu, głosząca pokój i zgodę między religiami). Zyskał międzynarodowy rozgłos. **Jak doszło do wyboru patrona?**

II Liceum Ogólnokształcące otrzymało nową nazwę - Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Zmiana nazwy szkoły wywołała prawdziwą burzę w mieście. Kombatanci chcieli by szkoła nazywała się Józefa Piłsudskiego. Naciski z zewnątrz zaczęły się trzy lata temu. Mówiono, że szkoła imienia Hanki Sawickiej nie przystoi miastu. Nauczyciele postanowili znieść nazwę.

10.03.1999r. na zebraniu Rady Samorządu podano listę kandydatów patrona naszej szkoły. Oto ci kandydaci:

1. Innocenty Libura
2. Władysław Weber
3. Andrzej Frycz Modrzewski
4. Zbigniew Herbert
5. Współpracy polsko-francuskiej
6. Józef Piłsudski

W celu zopiniowania kandydatury zarządzone przeprowadzenie głosowania. Spośród 892 uczniów w głosowaniu wzięło udział 607 uczniów. Z sali padły jeszcze inne propozycje ze strony uczniów. Mianowicie: Maria Curie-Skłodowska, Krzysztof Kieślowski, Hanna Ordonówna oraz Halina Konopacka. Oto wyniki przeprowadzonych wyborów:

II Liceum Ogólnokształcące im. A. Frycza Modrzewskiego w Rybniku

Patron

1. Hanna Ordonówna - 178 głosów
2. A.F. Modrzewski - 146 głosów
3. Krzysztof Kieślowski - 78 głosów
4. M. Curie-Skłodowska - 68 głosów
5. Innocenty Libura - 65 głosów
6. Władysław Weber - 22 głosy
7. Józef Piłsudski - 33 głosy
8. Zbigniew Herbert - 17 głosów

Rada Samorządu podjęła uchwałę o przyjęciu propozycji nadania naszej szkole imienia Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Uchwałę podjęto jednogłośnie, po konsultacji propozycji Rady Pedagogicznej.

Andrzej Frycz Modrzewski to osobowość europejskiego formatu. Wszechstronnie wykształcony, erudyta i pragmatyk działający z równym powodzeniem w kraju, jak i poza jego granicami. Pisarz polityczny bezkompromisowo dążący do poprawy Rzeczypospolitej nie poprzez przedstawianie wizji utopijnych (tak popularnych w renesansie, choćby w twórczości Morusa), lecz poprzez popularyzację idei, które gdzie indziej miały się pojawić dopiero w przyszłości (koncepcja obrony wolności i godności jednostki, postulaty tolerancji i ekumenizmu). To człowiek dialogu, doceniający wagę dysputy, polemiki i perswazji, umiejący słuchać nie tylko sojuszników, ale także przeciwników politycznych. Postawa Andrzeja Frycza Modrzewskiego to przykład konsekwentnej realizacji etosu humanisty, to dowód jego niezwyklej przenikliwości i kultury politycznej oraz obywatelskiej. Pisarstwo stało się dla niego formą służenia ludziom, dochodzenie do prawdy - jego życiowym celem. Próba rozstrzygnięcia sporów przed trybunałem rozumu poprzez dialog i mediację - to zasady jego postępowania. Andrzej Frycz Modrzewski to zwolennik irenizmu, wyznawca humanistycznego ideału jedności chrześcijaństwa. Koncepcja dotycząca konieczności wzajemnych ustępstw dogmatycznych w celu osiągnięcia zgody między wyznaniem była bardzo potrzebna ówczesnej Polsce, państwu wielonarodowemu i wielowyznaniowemu. Podziwiana przez cudzoziemców polska tolerancja - zdaniem J. Tazbira - bardziej rozstawiła Polskę niż zwycięstwo pod Grunwaldem i unia lubelska. Gdy próbujemy ocenić poglądy (demokratyzm, irenizm, ekumenizm) i działalność Frycza z perspektywy współczesności - ten renesansowy humanista wydaje się nam niezwykle nowoczesny. Ważne staje się przede wszystkim jego przeświadczenie o zależności między moralnością społeczeństwa a losami państwa i jego pomyślnością. Warto podjąć tę myśl - zwłaszcza w szkole, w pracy z młodzieżą.